

що не заборонено. Отож, орган державної влади не має широкої свободи в медіації при проведенні переговорів, як приватні особи [3, с. 185].

Отже, подолання вказаних проблем підвищить рівень доступності фізичних та юридичних осіб до судового захисту. Це дасть змогу одночасно підвищити також рівень законності при здійсненні адміністративного судочинства.

Література:

1. Савранчук Л.Л. Проблеми забезпечення доступності правосуддя в адміністративному судочинстві. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. № 1. 2019. С. 150–153.

2. Пипяк М.І., Актуальні питання підвищення ефективності реалізації основних принципів адміністративного судочинства. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Ужгород: Видавничий дім «Гельветика», 2013. Т. 2. Вип. 22. Ч.1. С. 211–215.

3. Ростовська К.В., Гришина Н.В. Медіація в адміністративному судочинстві: міф чи реалії сьогодення. *Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна*. С. 182–188.

ДОТРИМАННЯ СТРОКІВ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ ПРОЦЕСІ

Пікуль О. В.

студент юридичного факультету

*Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ
м. Дніпро, Україна*

Примаков К. Ю.

кандидат юридичних наук,

*доцент кафедри загальноправових дисциплін
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ
м. Дніпро, Україна*

Дотримання процесуальних строків має важливе значення для здійснення адміністративного судочинства, так як від цього залежить ефективність реалізації принципів правових норм, а саме гарантування захисту прав, свобод та інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб від порушень із боку суб'єктів владних повноважень. Цим і обумовлена актуальність даної теми.

Як і будь-який правовий інститут процесуальної галузі права, інститут процесуальних строків має важливе функціональне призначення, а

його норми виступають засобом забезпечення своєчасності реалізації господарського, адміністративного, цивільного та кримінального видів судочинства. Характерно, що найбільша увага до проблемних питань дослідження процесуальних строків, їх видів, обчислення і поновлення була приділена дослідниками в цивільному, господарському та кримінальному процесах. Утім, їх всебічний науковий аналіз може сприяти загальній характеристиці інституту процесуальних строків в адміністративному судочинстві, оскільки всі кодифіковані акти мають багато спільного: джерела правового регулювання, їх принципи, цілі, властивості, які закладено як у правову природу процесуального права, так і у природу суду як органу, наділеного від імені держави функцією здійснення правосуддя [1, с. 169–170; 2, с. 28].

Передусім варто вказати на регулятивну функцію інституту процесуальних строків. Законодавець чітко прописав у нормах КАС України конкретні часові межі, упродовж яких мають реалізуватися будь-які процесуальні дії учасниками судового процесу заради забезпечення здійснення задач і цілей адміністративного судочинства. З цією метою процесуальні строки наділяються такою внутрішньо притаманною властивістю, як обов'язковість їх дотримання, яку варто розцінювати як необхідну умову для того, щоб відповідна процесуальна дія мала правовий ефект. Особливість цієї функції простежується в тому, що вона налаштовує і спонукає учасників судового процесу до належної підготовки та реалізації ними наданих процесуальних прав та обов'язків, а також організаційно визначає послідовність і тривалість форм, стадій судового процесу для забезпечення своєчасного розгляду і вирішення адміністративної справи [1, с. 171].

Строки у класичних процесуальних галузях права були предметом дослідження ще за радянських часів, зокрема, у працях відомих цивілістів В. П. Грибанова, М. А. Гурвича, І. Б. Новицького, М. П. Ринга. Наукові пошуки українських правників у сфері вивчення природи строків О. В. Андрійчука, Т. М. Вахоневої, С. О. Заїки, В. В. Луця, О. В. Пушняка та В. І. Цікало, О. В. Шовкової присвячені здебільшого питанням цивільного і кримінального процесу. В той же час проблема строків у адміністративному судочинстві також поступово набуває свого теоретичного обґрунтування. Так, значним внеском у становлення інституту строків в адміністративному судочинстві стали праці П. В. Вовка, В. А. Липи, Ю. С. Педька, М. О. Сороки. Тим не менш у більшості випадків питання строків вивчається у контексті загальних досліджень адміністративного процесу і не в повній мірі висвітлюються особливості цього інституту. Це визначає необхідність поглибленого дослідження правового регулювання строків в адміністративному процесі, зокрема, їх систематизації і класифікації [3, с. 118].

У сфері адміністративної юстиції частіше за все виокремлюються строки, встановлені законом і судом. В той же час в окремих випадках у справах, що підлягають вирішенню в адміністративному судочинстві, питання строку, визначеного адміністративним договором або адміністративним актом, може розглядатися як предмет спору і, відповідно, відноситися до групи матеріальних строків [3, с. 120].

Таким чином, проаналізувавши позиції вчених щодо поняття «процесуальний строк», слід зазначити, що вони є однотипними і характерними для всіх галузей права [4, с. 134].

Строки, що визначаються законом своєю чергою поділяються на точно визначені та неуточнені. За спеціалізацією їх ще поділяють на загальні і спеціальні. За способом встановлення вони поділяються на законні та судові. Залежно від суб'єктів, яким вони адресовані, дослідники поділяють їх на три групи: а) процесуальні строки, які стосуються всіх суб'єктів на різних стадіях судового процесу; б) процесуальні строки, які встановлюються для певних дій учасників процесу; в) процесуальні строки, які стосуються інших учасників процесу [4, с. 134].

За функціями процесуальні строки класифікуються так: а) загальні процесуальні строки (такі, які встановлюються судом для всіх учасників судового процесу в межах процесуальної форми судових процесів); б) точні – абсолютно визначені – строки, встановлені законом (такі, що встановлюються законом у числовому вимірі з метою контролюючих функцій); в) неуточнені – відносно визначені – строки (такі, що не обумовлені в процесуальних нормах, але впливають на динаміку процесуальних дій і є їх часовим відображенням); г) індивідуальні процесуальні строки (такі, що визначають загальний обсяг усіх процесуальних дій суду і кожного учасника судового процесу від початку до закінчення судової справи); д) інстанційні процесуальні строки (такі, що пов'язані з переходом судового процесу від однієї стадії до іншої) [5, с. 64].

Підводячи підсумок, слід зазначити, що законодавство з даних питань не є досконалим і потребує удосконалення. Адміністративні суди, в свою чергу, зобов'язані вживати заходів щодо дотримання розумних строків розгляду справи і завершувати справи у розумний строк.

Література:

1. Джафарова, М. В. Функціональне призначення процесуальних строків в адміністративному судочинстві України / Джафарова М. В. *Правові новели*. 2020. № 10. С. 169–175. URL: <https://doi.org/10.32847/ln.2020.10.24>.

2. Грошевий Ю.М. Проблеми спеціалізації процесуальних процедур. Актуальні проблеми застосування Цивільного процесуального Кодексу та Кодексу адміністративного судочинства України : міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 25–26 січня 2007 р.). Харків : Нац. юрид. академ. України, 2007. С. 26–30.

3. Аракелян М.М. Види строків в адміністративному судочинстві. *Актуальні проблеми держави і права*. С. 118–123.

4. Малихіна В. Додержання процесуальних строків адміністративного судочинства. *Підприємництво, господарство і право*. 10/2020. С. 133–137.

5. Адміністративне судочинство : підручник / за заг. ред. Т. О. Коломось. Київ : Істина, 2009. 256 с.

НЕКОМЕРЦІЙНІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЯК СУБ'ЄКТИ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРОЦЕСУ

Самойленко В. В.

студент юридичного факультету

*Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ
м. Дніпро, Україна*

Науковий керівник: Припутень Д. С.

доктор юридичних наук, професор,

професор кафедри загальноправових дисциплін

*Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ
м. Дніпро, Україна*

Зміни, що відбуваються в матеріальних адміністративних правовідносинах, спричиняють зміну адміністративно-процесуальних правовідносин. У цій статті ми спробуємо розглянути особливості адміністративно-процесуального становища таких суб'єктів адміністративного процесу, як некомерційні організації.

Як справедливо зазначали Є. Б. Лупарєв, М. Б. Добробаба, Т. В. Мокіна, специфіка суб'єктивного складу суспільних відносин значною мірою визначається державною політикою, орієнтованою більшою чи меншою мірою на концентрацію чи децентрацію влади[1].

З одного боку, процес централізації державних повноважень відбувається в руках федерального центру, з іншого боку, низка повноважень делегована органам місцевого самоврядування та державним і неурядовим організаціям, які є державними органами. У зв'язку з цим